

vala, na druhé straně opatření Stálého výboru čís. 586/20 ustanovilo časové meze platnosti těchto předpisů. Vzhledem k tomu, že následující zákon, jenž jest pouze doplňkem zák. čís. 313/21, opětně převzal ono ustanovení § 17 cit. opatření Stálého výboru, jest souditi na to, že vynechávání těchto právních pravidel v zákoně mezitím vydaném nestalo se úmyslně, nýbrž ponechány byly dále v platnosti. Tomu nasvědčuje zejména srovnání postavení pachtýře, přihlásivšího se dle zákona čís. 313/21 a přihlásivšího se dle nař. čís. 361/21. Vycházelo-li by se z předpokladu, že právní pravidlo, vyřčené v § 17 čís. 586/20 bylo zákonem čís. 313/21 zrušeno, onen dochvilný pachtýř (přihlásivší se do 30. září 1921) by byl na tom hůře než tento liknavý pachtýř (přihlásivší se do 30. října 1921), neboť onen by byl posuzován dle obč. zákona, proti němu nebyl by vyloučen daleko riskantnější a nákladnější pořad práva a musil by plniti pouze v penězích, kdežto tomuto by byla otevřena schůdnější cesta nesporného řízení a byl by oprávněn plniti i in natura (závazek méně tísnivější). Tak asi sotva chtěl odměňovat zákonodárce liknavého pachtýře a trestati dochvilného pachtýře. Jest proto odvolací soud toho náhledu, že § 17 opatření Stálého výboru čís. 586/20 zůstal v platnosti i po vyjití zákona čís. 313/21 a účinnost jeho trvala do vydání nařízení čís. 361/21 a že tudíž nárok žalobcův na pořad práva nepatří.

Nejvyšší soud zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by nchledě k duvodu zrušovacímu o odvolání znovu rozhodl.

D ů v o d y :

Zažalovaný nárok na náhradu užitečných nákladů je nárokem soukromoprávním, o němž povolány jsou rozhodovati soudy v řádném řízení sporném, pokud není zvláštním zákonem přikázán k rozhodnutí jiným úřadům neb orgánům (§ 1 j. n.). Takového zákona však není. Jde o prodloužení pachtu ve smyslu zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 sb. z. a n., končivšího v druhé polovici roku 1921, jež pachtýř přihlásil v čas do 30. září 1921. Pro posouzení tohoto pachtovního poměru je tedy rozhodným jenom tento zákon sám, který však nemá ustanovení o tom, v jakém řízení je rozhodovati o žalobním nároku. Ustanovení § 17 opatření Stálého výboru národního shromáždění ze dne 8. října 1920, čís. 586 sb. z. a n. použití nelze, ježto vztahuje se pouze na nárok § 8 a tedy na pachtý skončivší v druhé polovici roku 1920, § 7 nař. vlády ze dne 5. října 1921, čís. 361 sb. z. a n. týká se pak jenom pachtů prodloužených dle oznámení po 30. září 1921 a rovněž se na tento případ nevztahuje. Nezbyvá proto, než-li přikázati tento spor do řádného řízení sporného ve smyslu zásady § 1 j. n.

Čís. 2003.

Mzda horníkova jest i nadále vyňata z exekuce (§ 207 horn. zák.) i pokud jde o t. zv. pohledávky privilegované (výživné atd.).

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1922, R II 400/22.)

Soud první stolice povolil exekuci na mzdu horníka pro vyživovací nárok jeho nemanželského dítěte. Rekursní soud exekucní návrh

zamítl. **D u v o d y:** Výhoda § 207 horního zákona, dle něhož nelze exekuci vésti na mzdu horníků, nebyla zrušena ani zákonem ze dne 29. dubna 1873, čís. 68 ř. zák. ani čl. IX. čís. 11 zákona ze dne 27. května 1896, čís. 78 ř. zák., ani zákonem ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. Neboť těžiskem těchto pozdějších zákonů bylo zvýšiti exekuce prosté minimum osob za plat zaměstnaných. Na platy, jež dle posavadního práva byly z exekuce vyňaty a při nichž otázka zvýšení existencního minima nepřichází vůbec v úvahu, zákon ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. se nevztahuje, (rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 16. května 1922, Pres. 85/22). Výsada havířstva (zákaz exekuce na mzdy dle § 207 horn. zák.) zakládá se na zvláštních nebezpečných a namahavých poměrech pracovních tohoto druhu dělnictva. § 207 horn. zák. je proto ještě v platnosti (srovnej plenissimární rozhodnutí ze dne 16. května 1922, čís. pres. 85 22. v Právniku 1922 str. 214 a čís. 1665 této sbírky). V tomto případě vede se exekuce na mzdy havíře; tato exekuce jest nepřipustna.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Starobylá výsada poskytnutá havířstvu ustanovením § 207 horn. obecného zákona ze dne 23. května 1854, čís. 146 ř. zák., dle něhož se nepouštějí obštávky a exekuce na mzdu úkolní a šichtovní dělníků horních, obstála před zákonem ze dne 29. dubna 1873, čís. 68 ř. zák. i před jeho novou úpravou zákonem ze dne 26. května 1888, čís. 75 ř. zák., zůstala nedotčena exekucním řádem ze dne 27. května 1896, čís. 79 ř. zák., neboť článkem IX. čís. 11 uvozovacího zákona k exekucnímu řádu byl ponechán předpis § 207 obecného zákona horního v platnosti, a obstála vítězně i před zákonem ze dne 17. května 1912, čís. 104 ř. zák., a nařízením veškerého ministerstva ze dne 30. listopadu 1917. čís. 461 ř. zák. By bylo možno správně vystihnouti dosah a význam výady této, jakož i důvody, jež vedly zákonodárce k tomu, by přiznal havířstvu zvláštní postavení a zabezpečení, než jaké přiznal ostatním zaměstnancům, nutno vzít v úvahu motivy k hornímu zákonu. Když komise, zřízená pro vypracování obecného horního zákona se radila o shora uvedeném znění § 207 obecného horního zákona, vyskytly se hlasy proti a odpůrcové tohoto ustanovení poukazovali na to, že předpis tento by tvořil dalekosáhlou výjimku z platných právních předpisů, že by musil býti konsekventně rozšířen na všechny dělníky a byl by privilegiem, pro něž se prý nedá najíti důvod. Proti tomu bylo však namítáno, že tomu, kdo zná a blíže si všimne zvláštností podniku horního, jsou důvody mluvící pro toto opatření jasnými. Práce horníková patří k nejtěžším a k nejnebezpečnějším pracím vůbec. Stále jest vydán v šanc novým a novým nebezpečím, ať pracuje za obtížných poměrů na povrchu země, ať vykonává své těžké povolání dole v šachtách. Dusivé plyne, náhlý příval vody do šachet, požáry, zasypání hodinu co hodinu ho ohrožují. Na sta horníku podléhá ročně přes opatrnost a pozornost svému povolání. Tak těžce zasloužená mzda musí býti horníku zajištěna, má-li býti jeho pracovní schopnost zachována, od níž přece na konec horní podnik sám závisí. Na základě těchto vývodů dala shora zmíněná komise svému přesvědčení výraz v tom směru, že toto privilegium tvoří nejvyšš pracně získaný prostředek

k udržení pracovní síly horníkovy a že jako takové musí býti také uznáno. Přihlíží-li se ke genesi ustanovení § 207 obecného horního zákona, ke shora uvedeným motivům provázejícím vznik tohoto zákonného ustanovení, nutno dospěti k závěru, že jím zákonodárce zamýšlel vyjmouti mzdu horníka z exekuce vůbec, bez ohledu na to, jde-li o exekuci pro pohledávky obyčejné, neb pro t. zv. pohledávky privilegované, včetně — jako jest tomu v tomto případě — pro výživné, neboť úmyslem zákonodárcovým bylo, horníkům jejich mzdy za každých okolností zajistiti, tím jejich pracovní schopnosti zachovati a takto netoliko jejich zájmům, nýbrž i zájmům provozu horního vůbec, jenž jest přece podmínkou zdárného rozvoje celého hospodářského života ve státě, posloužiti. Že řečená starobylá výsada havířstva nebyla změněna ani zákonem ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n., bylo pak obšírně dovedeno v plenárním usnesení tohoto nejvyššího soudu ze 16. května 1922, čís. pres. 85/22. Jest ovšem pravda, že toto rozhodnutí jest v rozporu s plenisimárním rozhodnutím bývalého nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 22. března 1900, čís. judikátu 145 (Glaser-Unger nové pořadí čís. 943), než jak z důvodů tohoto vídeňského judikátu vychází na jevo, rozhodnutí to vůbec se s čl. IX. čís. 11 uvozovacího zákona k exekučnímu řádu nevypořádalo.

Čís. 2004.

Zákon o zabírání bytů obcemi ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n. Nárok obce na náhradu nákladu ve smyslu § 18 zákona předpokládá zákonné zabránění bytu a nevztahuje se na úpravy provedené před zábořem.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1922, R II 406/22.)

Žalující obec provedla po právoplatném záboru bytu dne 14. ledna 1921 v mezích zákona o zabírání bytů v zabraném bytu opravy. Zabírací nález byl původně omylem doručen bratru majitele domu, žalovaného majitele domu došel zabírací nález teprve dne 18. ledna 1921. Nejvyšší správní soud zrušil usnesením ze dne 10. října 1921 zábor bytu. Žalobu obce proti majiteli domu o náhradu výdajů na opravy bytu procesní soud první stolice zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkav pravomoci, znovu projednal a rozhodl. Důvody: Procesní soud první stolice, rozhoduje o žalobním nároku, nechce použiti zákona ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n. (o zabírání bytů obcemi) na tento žalobní nárok, poněvadž v době, když žalující obec učinila zažalovaný náklad na zabraný dům žalovaného, zábor proti žalovanému vůbec ještě nebyl vysloven, avšak neprávem. Dle zákona ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n., dlužno v rámci úkolů obci tímto zákonem uložených, přesně rozeznávat mezi úkony obce jako veřejného orgánu, jenž zabírá byty, a mezi čistě soukromoprávními postavením obce jako strany. V tomto směru jest obec podmětem práva nájemního, zakládajícího se na záboru bytu. V této vlastnosti pronajímá obec, platí nájemné a má zejména právo, provésti úpravy a obnovy v těchto bytech (vše to ovšem v mezích zákona o zabírání bytů). Zrušovacím nálezem správního soudu byly pouze zrušeny úřední (vrchnostenské) úkony obce (jako vrchnosti). Naproti tomu zůstalo vůči zabraným bytům nedotknuto dosavadní soukromoprávní po-